

همیشه با کشاورزان

عکس: خیرگزار و سید

قیمت جهانی زیتون ۱۱ یورو به ازای هر کیلوگرم است و در ایران ۵ یورو است و این تفاوت قیمت نیز عمدتاً به دلیل عدم دسترسی ایران به بازارهای جهانی است.

برای کشورهایی مانند اسپانیا، ایتالیا و مراکش (۳ کشور برتر تولیدکننده روغن زیتون)، روغن زیتون یک صادرات و منبع درآمد عمده است.

طبق آمار سازمان فائو در سال زراعی ۲۰۲۳-۲۰۲۴ کشورهایی اسپانیا، ایتالیا، ترکیه، تونس، یونان، پرتغال، مراکش، سوریه، الجزایر و مصر ۱۰ تولیدکننده برتر در حوزه روغن زیتون بودند.

رودبار با «زیتون» جهانی می شود

برداشت نوبرانه در قطب تولید زیتون کشور آغاز شده است، محصولی که پیش بینی می شود تولید آن امسال به ۲۵ هزار تن برسد

گزارش

محمود مولایی
روزنامه نگار

رودبار در استان گیلان به باغ های زیتونش معروف است. تولید زیتون با کیفیت، این شهرستان را به یکی از ۳ قطب تولید این محصول در کشور تبدیل کرده است. تولید زیتون در رودبار سابقه ای طولانی دارد: بیش از ۳ هزار سال. باغداران قدیمی زیتون در رودبار نقش تعیین کننده ای در تولید این محصول از رز شمند و قطب ماندن این شهرستان در تولید زیتون دارند؛ محصولی که به ویژه به صورت فرآوری شده (از جمله روغن زیتون) هم طرفداران بسیاری دارد. در این گزارش به پهنانه آغاز برداشت نوبرانه زیتون در شهرستان رودبار با یکی از باغداران قدیمی و نمونه رودبار که البته نخستین باغ پیوندی زیتون کشور را هم داراست، گفت و گو کرده ایم.

آغاز به کار و شکست

فرهاد نژادلویه
۶۳ساله و متولد شهرستان رودبار گیلان است. وی

یکی از قدیمی ترین باغداران زیتون در این شهرستان محسوب می شود و پدرش هم به این کار مشغول بوده است. نژادلویه به همتش می گوید: «پدرم ۳۰ سال پیش از من خواست که در رودبار سرمایه گذاری کنم و من یک قطعه زمین به مساحت ۳۰ هکتار از جهاد کشاورزی گرفتم. این اتفاق همزمان با طرح طوبیا طرح مشترک وزارت کشاورزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد و فائو برای توسعه زیتون کاری در ایران بود. کارشناس خارجی با بررسی های لازم اعلام کردند نه تنها رودبار است و تأکید داشتند زیتون های تولید شده در رودبار حرف ندارند.» او که از همان زمان آغاز به کار کرد، در این باره توضیح می دهد: «ان زمان و طی طرح طوبیا جهاد کشاورزی یکسری نهال در اختیار باغداران قرار داد. متأسفانه این نهال ها یک جهش تکنیک داشتند که مشکلاتی به وجود آوردند. البته باره بودند، ولی مناسب خاک شهرستان رودبار نبودند. در واقع علمی نبودند و ما ۱۳ سال بعد به صورت علمی متوجه شدیم که این درختان مناسب خاک رودبار نیستند.»

محصول پیوندی

فرهاد نژادلویه البته ناامید نشد و به درختان پیوندی روی آورد. او می گوید: «بعد از شکست در باوروی درختانی که طی طرح طوبیا دریافت کرده بودیم، بحث پیوند پیش آمد و این شد که ما یعنی من و پدرم نخستین باغ پیوندی کشور را در رودبار دایر کردیم. با اینکه معمولاً نهال را از جهاد کشاورزی رایگان تهیه می کردیم، ولی نهال های جدید را خریداری کردیم و بعدها متوجه شدیم که جواب داده اند. در این تجربه از قلمی مانند آریبکن، مانزالیبا و

زیتون رودبار و شهرنش

شهرستان رودبار به دلیل آب و هوا و شرایط مدیترانه ای اش بسیار برای کشت زیتون مناسب است. نژادلویه این توضیح را می دهد: «دو طرف رودبار رودخانه سپیدرود است. به همین دلیل، برای کشت زیتون فوق العاده مناسب است. حتی زیتون ۳ هزار سال پیش هم در رستم آباد پیدا شده است.» ماجرای زیتون ۳ هزار سال پیش به کشف جام مارلیک برمی گردد؛ جامی که از زرناب است و ارتفاع آن به ۸ سانتی متر می رسد.

سطح زیرکشت زیتون بر اساس هکتار

در جهان

۱۰,۸۰۰,۰۰۰

در ایران

۷۵,۰۰۰

در رودبار

۹,۵۶۴

میزان تولید زیتون بر اساس تن

در جهان

۳,۰۰۰,۰۰۰

در ایران

۱۰۲,۰۰۰

در رودبار

۲۵,۰۰۰

انتقال به نسل بعدی

فرهاد نژادلویه معتقد است باغداری در رودبار بدون دردسر هم نیست. او بر این باور است که کشاورزان گاه مشکلات بسیاری دارند: «متأسفانه اشکالی که در منطقه رودبار و حتی در کل ایران وجود دارد، این است که وقتی باغ ها به دست وراث می افتد، می بینیم که ورثه نتوانسته اند آن بهره وری لازم را از آنها به دست بیاورند. این موضوع در شهرستان رودبار نمایان است. با اینکه زیتون رودبار در کشور زبازند است، ولی به دلیل چنین مشکلاتی کارایی لازم را ندارد. متأسفانه رودبار الوده به آفت مگس زیتون

نرخ گذاری زیتون

این باغدار قدیمی در شهرستان رودبار گیلان معتقد است که در کنار رفع مشکلاتی چون کم آبی و همچنین مبارزه با آفات و جلوگیری از تقسیم باغ ها باید نرخ گذاری زیتون هم داشته باشیم. فرهاد نژادلویه می گوید: «یکی از مشکلاتی که این

خرید تضمینی روغن زیتون

علاوه بر زیتون رودبار، روغن زیتون این منطقه هم سرآمد است، چنانکه شورای ملی زیتون هم در این مسیر به باغداران کمک کرده است. نژادلویه اما می گوید: «در سال های اخیر شورای ملی زیتون بحث خرید روغن زیتون را از باغداران مطرح کرده است؛ زیرا کشاورزان بارها اعلام کرده اند که روغن زیتون روی دست ما مانده و باید فکری برای فروش

هم شده و این هم یکی از مشکلات باغداران در رودبار است.» او عنوان می کند: «خوشبختانه جهاد کشاورزی گیلان تعهداتی نسبت به باغ های بزرگ رودبار دارد و اجازه نمی دهد که باغ ها به قطعه های کوچک تبدیل شوند. من هم جزو باغداران بزرگ محسوب می شوم و امثال من آموزش های لازم را در این باره و همچنین مبارزه با آفات و مسائلی از این دست می بینند.» این باغدار قدیمی در رودبار تأکید می کند: «یکی از معضلات گیلان نبود آب کافی برای باغداران است و به نظر می رسد که فکری باید برای رفع کمبود آب شود. من علاوه بر رئیس انجمن زیتون شهرستان رودبار بودم و نسبت به این مسائل آگاه هستم.»

عکس: همشهری / احمد خیررشدی

خبر روز

۳ شهر ایران در فهرست گرم ترین های جهان

جدیدترین فهرست منتشر شده از شهرهای گرم نشان می دهد که شهری از کشور عمان با دمای ۴۸.۸ درجه صفر گرم ترین شهر جهان شده است. به گزارش همشهری، در این فهرست ۱۵ تایی که هر روز با بررسی دمای ایستگاه های مختلف هواشناسی در سراسر کشور منتشر می شود، کهنوج در استان کرمان، روز جمعه (۹ شهریور) با دمای ۴۷.۵ درجه سانتی گراد در جایگاه ششمین شهر گرم جهان قرار گرفت.

همچنین امید به در استان خوزستان با دمای ۴۷.۲ درجه سانتی گراد هشتمین شهر گرم جهان شناخته شد و بعد از آن، صفی آباد در فولاد ماه ۴۷ درجه سانتی گراد در جایگاه دهمین شهر گرم جهان قرار گرفت.

پیش از این و در روز چهارشنبه (۷ شهریور) در فولاد در استان خوزستان با دمای ۵۱.۴ درجه سانتی گراد بالای صفر گرم ترین شهر جهان شناخته شد. آهوان در استان خوزستان هم بعد از در فولاد جایگاه دومین و سومین شهر گرم جهان را به خود اختصاص داده که دمای آنها به ترتیب ۵۰.۵ و ۵۰.۴ درجه سانتی گراد ثبت شد. همچنین بعد از این شهرها، شهرستان امید به با دمای ۵۰ درجه سانتی گراد و مسجد سلیمان با دمای ۴۸.۳ درجه سانتی گراد در جایگاه سیزدهمین شهر گرم جهان قرار گرفت.

گردشگری

زیارتگاه «پیر نارکی»

گردشگران بازدیدکنندگان به مهریز بزد، در جوار کوه های نه چندان مو تقسع نارکی زیارتگاهی را می بینند که بین ۲ دره گنگون و زنجیر واقع شده و از ۳ طرف در محاصره کوه نیچنگ است.

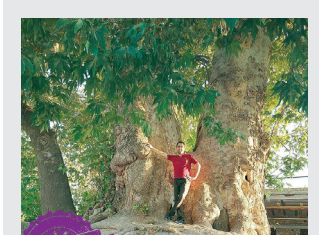
چشمه آبی هم از دل کوه جاری است. به گزارش همشهری، داستان ساخت این زیارتگاه مربوط به یکی از دختران بزدگرد سوم، آخرین پادشاه ساسانی است. در حمله اعراب به ایران و تارومار شدن خاندان سلطنتی، نازبانو دختر بزدگرد سوم به همراه یکی از ندیمه هایش برای فرار از دست تعقیب کننده ها به کوه های بزدپناه می برند و راه فراری پیدا نمی کنند. نازبانو از کوه مخفی می شود.

اسکان بازدید و زیارت هر روزه از این زیارتگاه که در دل کوه واقع شده، وجود دارد اما در روزهای خاصی از سال زرتشتیان در این مکان دور هم جمع می شوند. این دورهمی علاوه بر نیایش و دعا و نوا که در سایر زیارتگاه های زرتشتیان هم برگزار می شود، کارکرد دیگری نیز دارد و آن جنبه اجتماعی مراسم است. به عنوان مثال آواز و موسیقی دارد، زوج های جوان معرفی می شوند، جوایز به افراد برتر در علم و هنر داده می شود و به طور کلی جشنواره های فرهنگی، هنری و ادبی در این زیارتگاه برپا می شود.

گزارش تصویری

چنارهای کهنسال

درختان کهنسال ایران به عنوان مخازن ژنتیک، گیاهی، فرهنگی و حتی تاریخی در جهان شناخته می شوند و تلاش های بی شماری برای نگهداری و حفاظت از آنها صورت می گیرد. کیفیت، تعداد و تنوع درختان با عمر طولانی در ایران چشمگیر و حیرت انگیز است. برخی از درختان چنار ایران عمری چندین ساله دارند.

خراسان رضوی

چنار ۲۵۰۰ساله

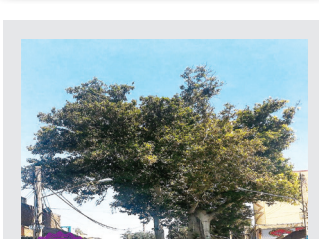
چنار کیدقان سبزوار در روستای کیدقان واقع شده و ۲۵۰۰سال قدمت دارد و گفته می شود قدیمی ترین موجود زنده خراسان بزرگ است. قطر چنار کیدقان ۶ متر، ارتفاع آن ۲۰ تا ۲۲ متر و محیط آن ۲۸ متر است.

ایرانشهر شرقی

چنار ۱۷۰۰ساله

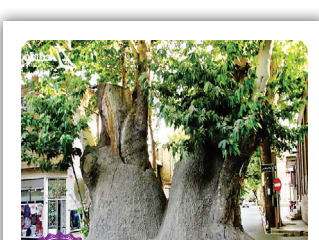
عمر درخت چنار شهر خامنه به ۱۷۰۰سال می رسد. این درخت چنار که در ۷۰ کیلومتری غرب تبریز و در شهر خامنه قرار دارد، ۱۰ متر بلندی دارد و قطر آن در قسمتی که با زمین در تماس است، به ۵ متر و ۳۰ سانتی متر می رسد.

ایرانشهر شرقی

چنار ۱۲۰۰ساله

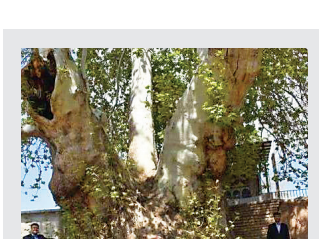
چنار ۱۲۰۰ساله شهرستان اسکو جزو قدیمی ترین درختان چنار کهنسال کشور محسوب می شود. این درخت در حال حاضر در بخش مرکزی شهر اسکو و در وسط سبزمیدان این شهر واقع شده است.

مرکزی

چنار ۱۱۵۰ساله

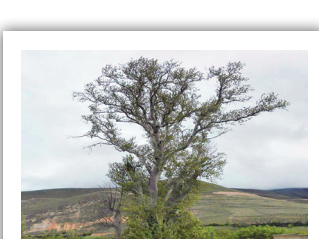
می گویند محلات شهر چنارهاست و تعداد درختان زیادی که در نقاط مختلف شهر وجود دارد قابل شمارش نیست، اما از کنار این درخت چنار که قدمت باغ بر ۱۱۵۰سال دارد به سادگی نمی توان گذشت.

اصفهان

چنار ۶۰۰ساله

درخت چنار روستای ون در کاشان ۶۰۰ساله است. محیط این درخت حدود ۲۷ متر، ارتفاعش حدود ۲۰ متر، تاج پوششش حدود ۱۰۰ متر مربع و ارزش زیست محیطی اش را حدود ۵ میلیارد تومان برآورد کرده اند.

قزوین

چنار ۵۰۰ساله

چنار کهنسال شهر سیردان در استان قزوین، ۵۰۰ساله است. این درخت کهنسال در منتهی الیه شرقی شهر و در مجاورت باغ های سنتی سیردان واقع شده و در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده است.